

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Wakker Dier
T.a.v. mevrouw A. Hilhorst
Postbus 92024
1090 AA AMSTERDAM

NVWA algemeen

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Onze referentie
NVWA / 19064606

Datum 25 maart 2019
Betreft Controle op stalklimaat varkens

Geachte mevrouw Hilhorst,

In antwoord op uw brief d.d. 21 januari 2019 stuur ik u hierbij mijn reactie. Aan uw brief is het rapport toegevoegd, getiteld 'Luchtkwaliteit in varkenstallen'. Daarin analyseert u de inspectieverslagen en checklisten met betrekking tot inspecties naar het stalklimaat bij varkens, die u hebt ontvangen in het kader van een Wob-verzoek aan de NVWA in oktober 2018. Uw rapport bevat een viertal aanbevelingen.

In uw brief refereert u aan het onderzoek dat Wageningen Universiteit (WUR) in opdracht van mijn ambtsvoorganger heeft uitgevoerd naar signaalindicatoren bij handhaving van "Open Normen" voor dierenwelzijn.

Dit onderzoek heeft vijf signaalindicatoren opgeleverd. Dat zijn concentraties koolstofdioxide en ammoniak in de lucht, de mate van roodheid en/of vervuiling in de ogen, de mate van oorbijten, de mate van staartbijten en de mate van bevuilding van de dieren. Zoals ik op 24 januari 2019 in het in de Tweede Kamer gehouden debat dieren in de veehouderij heb gemeld, bepalen de inspecteurs van de NVWA aan de hand van deze indicatoren of er vervolgonderzoek dient plaats te vinden. Dat kan vervolgens leiden tot het opleggen van sancties.

U geeft ook aan dat er door de NVWA op basis van het bestaande protocol niet wordt ingegrepen wanneer het stalklimaat op het niveau van een enkel hok niet in orde is. Tot op heden heeft tijdens inspecties door de NVWA de situatie zich niet voorgedaan dat slechts op niveau van een enkel hok overschrijding van grenswaarden is vastgesteld. De NVWA handhaaft op basis van het protocol op het niveau van afdelingen, waarin meerdere hokken aanwezig zijn.

Meer informatie over de inspecties die de NVWA in 2018 specifiek op klimaat in varkensstallen heeft verricht, is te vinden in de op 28 februari jl. door de NVWA gepubliceerde factsheet 'Klimaat in varkensstallen, inspectieresultaten 2018'. Zie: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/varkens/documenten/dier/dierenwelzijn/welzijn/publicaties/inspectieresultaten-klimaat-in-varkensstallen-2018>

Hoogachtend,

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit